

Pan Václav Denk

je narozený 8. 6. roku 1941 v Chřepicích č. p. 4, kde se odjakživa říkalo „U Václavů“. Jeho maminka Anna Chalupská (*2. srpna 1916 v Brtí), mu dala jméno po otci Václav a nechala ho pokřtít v kostele sv. Anny na Javorné.

Václave, pověz mi něco o svých rodičích a sourozencích.

Maminka byla už ve čtrnácti letech na službě u Frajlichů ve Strážově naproti měšťanské škole. Měla na starosti čtyři krávy, které dojila a s kterými i jezdila. Pak sloužila u své sestry v Březí, kde pomáhala se stavbou domu. Sestra Marie (*5. 2. 1907) byla provdána za Josefa Bastla (*7. 1. 1905). Měli spolu krásné manželství.

Asi v roce 1932 přišla maminka do Chřepic pomáhat tetě Denkové, která neměla děti. V té době už tady sloužil na tetině a strýcově hospodářství můj otec (*13. 2. 1908 ve Splži). Takže se seznámili na tetině a strýcově hospodářství. Svatbu měli na Javorné.

Jejich prvorozeným dítětem byla dcera Anna (* 4. 4. 1935, provdaná Kašparová). Jako druhá se narodila Marie (* 26. 3. 1937, provdaná Křížová). Bydlela v obecním bytě v Čachrově, tam, kde je teď slečna Kalistová. Měla dvě děti. Dcera Marie žije v Kanadě a syn Mirek Kříž v bývalé hájence na Čachrově. Sestra je už dvacet tři let mrtvá. Třetím dítětem mých rodičů byla Kristýna (* 13. 12. 1938, provdaná Juříčková). Pak jsem přišel na svět já.

Maminka neměla snadný život...

Jednak od dětství tvrdě pracovala a jednak na konci války přišla o manžela. To nebylo jednoduché. Otec, protože byl německé

národnosti, ve čtyřicátém třetím odešel do Zwieselu jako záloha. Maminka tam za ním jezdila s koňmi. V únoru 45 se sem na dovolenou vrátil. Místní partyzáni z Rudých gard si na něj počkali v zátočině do Běšin. Zastřelili ho na místě stejně jako sedmnáctiletého Williho Pangerla z Pohádky. Tatínkovi bylo 37 let a zůstaly po něm čtyři děti. Stalo se to 5. května 1945.

Co pak bylo s vámi a s maminkou?

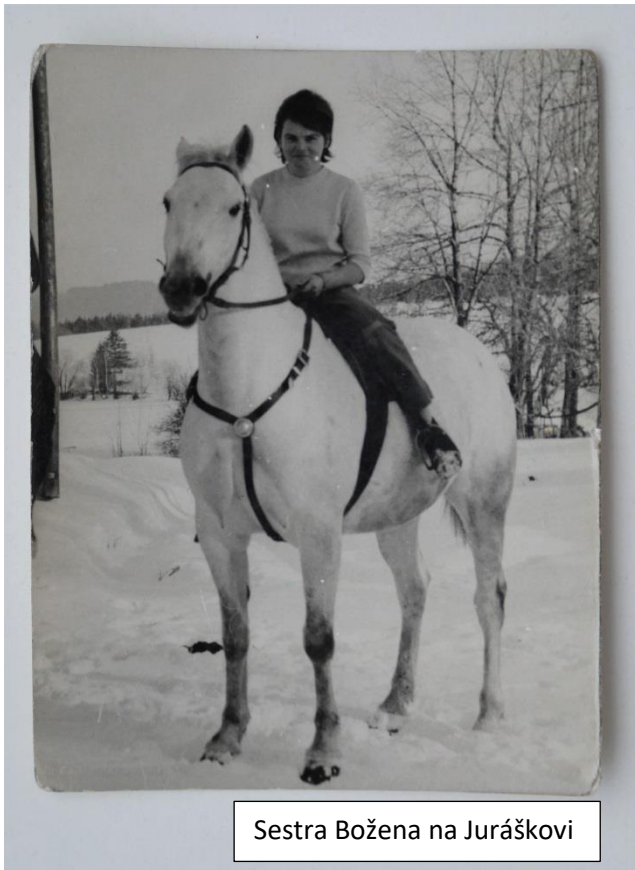
Vzala si za muže Ignáce Denka (*9. 4. 1907), kterého po válce zavřeli za neplnění odvodů. Měli spolu ještě tři děti: bratra Josefa (*16. 2. 1946), kterému ve škole říkali Malčik, pak Boženu (* 2. 9. 1947, provdanou Matějkovou) a posledního Vladimíra (*13. 7. 1950). Ten se jako jediný narodil s problémy a v nemocnici. Nás šest porodila matka doma.

Václavova maminka a tatínek

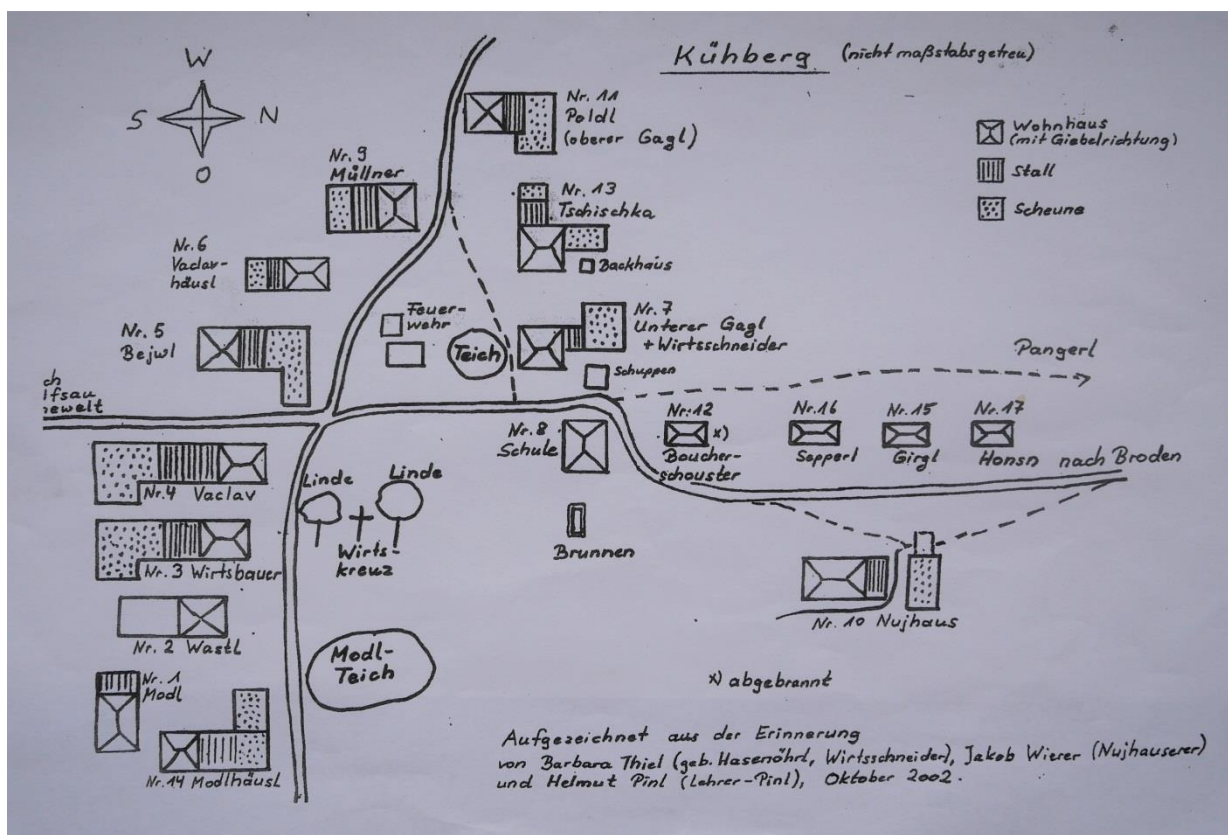
Václav s bratrem Malčikem

Sestra Božena na Juráškovci

Naše povídání přestává být brzy formální. Vaříme kávu a Václav mi ukazuje fotografie, brožury a provádí mě po Chřepicích. Dozvídám se, kde bývala škola a kde bydlel ten který řemeslník. Z jeho vypravování sálá láska k rodnému místu, i když se z malé, prosperující vesnice stala skutečná samota. Život v místě vzdáleném civilizaci vyžaduje velkou dávku odvahy, hlavně ve stáří.

Mapka starých Chřepic

Václavova rodina: manželka Jaroslava,
dcery Jitka a Hana, syn Václav

Moje návštěvy v Chřepicích se opakují. Teď už vím, že pod drsnou slupkou velkého chlapáka se skrývá citlivá, dobrosrdečná a velkorysá povaha. Stávají se z nás kamarádi a seznamují se s Václavovou manželkou a posléze i dcerou Hanou. Ta je tak laskavá, že mi poskytuje vyprávění své tety Anny, Václavovy nejstarší sestry.

Anna Kašparová žije v Klatovech. Svoje vzpomínky na rodné Chřepice, chřepickou školu, Vánoce a na tatínka písemně zaznamenala. Její zápisky jsou určeny především rodině, ale byla ochotná podělit se o ně s ostatními.

Vzpomínky tety Anny

Vzpomínka na rodnou vesničku

Jak ráda vzpomínám na rodnou vesničku Chřepice (německy Kühberg)! Bylo tam sedmnáct čísel a žilo tu přes sto obyvatel. Většina z nich hospodařila. Největší hospodářství bylo v čísle 1 u Mottlů. Měli asi padesát hektarů a les, velkou stáj plnou dobytka a pár koní.

V Chřepicích se pekli jen žitný chléb, a tak se pěstovalo nejméně žito. V každém stavení měli chlebovou pec a otop připravovali celou zimu. Dříví se narovnávalo do hranice, aby dobře proschlo. Používalo se jak do

pece, tak na topení. V každé světničce byla kachlová kamna, na kterých se vařilo. Ráno se zatopilo a připravila se snídaně, většinou kyselka s nalámaným chlebem. Před snídaní se nakrmil dobytek.

V kuchyni se nejvíce vařilo z brambor. Skladovaly se ve sklepě, který jich byl plný, od podlahy až po strop. Musely vystačit po celý rok až do nové úrody. K večeři bývala také často kyselka. Dávalo se do ní kyselé

mléko a trocha smetany. Jedly se k ní rozšťouchané brambory s kmínem a s domácím máslem.

Taky se u nás pěstovala pšenice, aby byla mouka na celý rok, a oves pro koně a pro husy. Pro dobytek se z ovsa dělal šrot.

Vánoce v Chřepicích

Chtěla bych vám napsat, jak se žilo v Chřepicích o Vánocích. Nikdy nezapomenu, jak byla tehdy útulná ta naše šumavská vesnička!

Před Vánoci nám maminka dala kilo cukru a ten jsme odnesli na Javornou k cukráři. Za cukr jsme dostali krabici barevných fondánových kroužků. Jakou jsme z nich měli radost!

Na Štědrý den se v každé chalupě rozsvítil stromeček. Největší měli ve škole, a na něm dokonce prskavky. Z našeho okna jsme obdivovali, jak se na něm prskavky rozzářily. V každé chalupě byl vánoční stromeček jen s obyčejnými svíčkami. I když jsme měli jen svíčky a většinu cukroví pečeného doma, přece to byly nejhezčí Vánoce v mém životě.

Když tatínek zdobil stromek v malé kuchyňce, my děti zvědavě nakukovaly okénkem. Odháněl nás, ale marně. Maminka mezitím vařila večeři: domácí nudle, hrách a pak čaj s vánočkou a cukrovím. Po

večeři jsme museli na chvíli ven. Najednou zazvonil zvoneček a my pelášili do sedničky, kde už stál nazdobený stromeček.

Druhý den přišla už větší děvčata oblečená jako andělé, celá v bílém, s malou kolébkou, ve které byla panenka. Dívky chodily od chalupy k chalupě a zpívaly Ježíškovi v kolébce vánoční písně a kolébaly ho.

Moc ráda vzpomínám na naši tetu Pasl. Říkali jsme jí tak po šumavsku místo Tante. Když mně bylo v životě smutno, šla jsem Pasl na hrob. Tam ze mě všecko spadlo. Stále mi pomáhala, i z hrobu...

Vzpomínka na zimní sáňkování

Za krásného zimního dne, když sluníčko ozářilo zasněženou krajinu, sníh se jen třpytil a byl mráz i kolem mínus třiceti, to byla pohádková podívaná! K modré obloze stoupal z komínů chalup dým a všude bylo velebné ticho.

My děti táhly velké saně až k nejhořejší chalupě, co stála pod lesem. Všichni na ně nasedli a chlapci řídili přes celou ves až pod rybník, kde bylo poslední stavení. Panečku, to bylo sáňkování! Neměli jsme ani bundy ani tepláky. Jen vlněné punčochy nad kolena a svetr. Zima nám nebyla, i když jsme měli na nohách jen dřeváky!

Vzpomínka na našeho milého tatínka

Byl únor 1942, sluníčko svítilo, sníh se třpytil, a náš tatínek nakládal hnůj na saně. Vešla se ho tam celá fůra, jak byly velké! Po naložení se musel hnůj sklepávat dřevěnými plácačkami, aby při jízdě nepadal z vozu. Pak vezly vůz naše kobyly Minda s Fuksou na pole za Mottlovými. Tam ho tatínek s pomocníky vidlemi složil na hromadu. Z jara ho zase naložili na vůz a rozváželi po poli do hromádek. Ty pak ženy rozhazovaly.

Bylo poledne, já přišla ze školy a tatínek nakládal hnůj. Viděl, že jsem ubrečená, a ptal se mě proč. Bylo to proto, že mi dal pan učitel pohlavek. Tatínek nelenil a s vidlemi šel rovnou do školy. Učiteli za ten pohlavek pěkně vynadal. Bylo to tak. Ráno jsem šla jako obvykle do školy v dřevácích a s tabulkou v podpaží. Když jsem procházela kolem hasičské kůlny, pozdravila Lini od Šichtofranců, která tam stála, a pokračovala do školy. Ve škole jsem v předsíni sundala dřeváky, narovнала je do řady a v punčochách vešla do třídy. Usedla do lavice a po příchodu pana učitele stejně jako ostatní děti vstala a pozdravila. Ale pak mě pan učitel odvolal do předsíně a vyptával se, co jsme si říkaly s paní Lini Kolorosovou. Po pravdě jsem řekla, že jsem ji jen pozdravila, a učitel mi dal takový pohlavek, až mi ulétla sponka z vlasů. Dodnes nevím, proč mě učitel uhodil. Důležité pro mě bylo, že se mě tatínek zastal..

Ukázka staré školy v Polné

Příhody o matematice, o synovi pana učitele, hodinách zpěvu a donášce mléka.

Jednou při hodině matematiky, to jsem chodila do čtvrté třídy, mě pan učitel vyvolal k tabuli. Příklad na dělení jsem lehce zvládla. Pak počítal Helmut, jenže příklad nepochopil a nevypočítal. K tabuli jsem musela zase já a příklad vypočítat. Tak se to opakovalo asi pětkrát za sebou. Učitel zuřil. Rozlil umyvadlo s vodou, která tam byla na mytí tabulí. Jeho žena už to asi vedle nemohla poslouchat, otevřela dveře a něco mu řekla. To ho rozzuřilo ještě víc. Popadl dříví, co jsme měli u kamen, a házel je po ní. Naštěstí rychle dveře zavřela. Ona byla hodná, ale on hrozný nervák.

Chřepická škola s panem učitelem

Třeba při hodině zpěvu, když někdo zpíval falešně, praštil se zpěvníkem tak, že listy létaly po celé třídě. My děti jsme to musely posbírat. Anni Würsbauerová se ho tak bála, že brečela. A on se ještě vyptával, jaký má k tomu důvod. Já se ho taky bála. Musela jsem mu od Mottlů nosit v konvičce čerstvě nadojené mléko. Když jsem u učitelů klepala na dveře, srdce mi tlouklo hrůzou, že bude doma. Když přišla otevřít paní učitelka, oddechla jsem si. Dala mi jablko nebo angrešt, co měli na zahrádce. Pěstovali i zeleninu a okolo jejich zahrady rostly velké lípy. Myslím, že ty lípy jsou tam dodneška.

Vyznání Hany Hamzové, rozené Denkové, svému tatínkovi:

Můj taťka Václav Denk se narodil na Medarda 8. června 1941 v malé vesničce Chřepice nedaleko Čachrova. Jeho maminka Anna Denková a tatínek Václav Denk byli obyčejní lidé, zemědělci, kteří měli hospodářství, na kterém už od útlého dětství musel můj táta pracovat. Jak sám vypráví... jeho tatínek, kterého si pamatuje jen poskromnu, byl velice hodný a dobrý člověk. O to víc ho mrzí a vyvolává v něm dodnes pocity křivdy skutečnost, že mu jeho milovaného tatínka zastřelili „sousedé“ z nedalekého Čachrova. Takto se k nim do rodiny tento smutný příběh donesl i se jmény lidí, kteří připravili o život člověka, tátu čtyř malých dětí, a to asi jen proto, že byl Němec a po konci války se vracel zpátky ke svým milovaným dětem a ženě domů na statek do svých milovaných Chřepic. Čas se neptá a všechny jeho děti vyrůstaly s neustálou vzpomínkou na svého milovaného tatínka. Snad tento příběh, snad něco mnohem silnějšího vrátilo mého tátu po letech zpátky do domu, kde se narodil, kde prožil své dětství – doby

Z. Hranáčová: Václav před domem v Chřepicích

plné zla i radosti. Snad tohle všechno udělalo z mého táty člověka, jakým právě je. Člověka, který celý svůj život zasvětil péči o zvířata, pole, louky a celé hospodářství. Přesně tohle je jeho život, tohle je něco, co miluje, co mu dodnes přináší pocit uspokojení a radosti. Kromě práce také vychoval se svou ženou Jaroslavou tři děti, které dále nesou ten odkaz selského rodu. Vychoval je s láskou, péčí a v radosti. Vždy měl náruč otevřenou a dokázal se postarat. Snad je to právě jeho syn Václav, který převzal pomyslné „žezlo“ selského rodu a pokračuje dál ve šlépějích svého táty. Snad jsou to jeho dvě dcery, které si v sobě stejně jako jejich bratr, nesou lásku, dobrotu, víru a skromnost. Za to všechno mu patří velké díky od nás všech dětí, velké díky od jeho ženy, za rodinu, kterou jsme. Život u nás v rodině byl sice vždycky plný práce, ale také radosti a veselí, které provázelo právě i život na statku v Chřepicích. Vždy se tady slavilo, zpívalo a panovala tady, i přes všechny těžkosti, dobrá nálada. Pozitivní přístup k životu, smích a víra v lepší zítřky doprovází naštěstí našeho tatku dodnes. Přibyl nějaký ten rok, všechno bolí a staré rány na těle i na duši se ozývají, ale táta jde dál s pevnou vírou v to, co sám zasel. I já věřím tomu, že vše má svůj význam a to, co dáme dnes, se nám jednou i vrátí. Miluju Chřepice, vždyť vždycky byly díky tátovi mým druhým domovem, miluju tátu, a až se mě někdo zeptá, kdo je můj TÁTA... řeknu mu, je to můj TÁTA... ten nejlepší na světě...!